

HERZIENE BEPALINGEN INZAKE DE OVERKOMST VAN PREDIKANTEN UIT EEN ANDER KERKVERBAND

Bijlage 2 bij rapport Deputaatschap Kerkrecht

Algemeen

Deze richtlijn voor de overkomst van predikanten uit een ander kerkverband heeft met name betrekking op de overkomst van een predikant zonder zijn gemeente. Wanneer een predikant overkomt met zijn gemeente, gelden deze bepalingen alleen voor zover ze van toepassing kunnen zijn op de persoon van de predikant in de genoemde situatie. In dit geval treedt de classis bovendien in contact met de betreffende gemeente.

Bepalingen

1. a) De predikant die wenst over te komen uit een ander kerkverband dient zich te wenden tot de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente, waaronder zijn woonplaats ressorteert. De predikant moet zijn verzoek om te worden aanvaard als lid van de gemeente en te worden toegelaten tot het ambt van dienaar des Woords in de Gereformeerde Gemeenten – met redenen omkleed – schriftelijk indienen.

b) De betreffende predikant moet alvorens als lid te kunnen worden aanvaard, zijn onvoorwaardelijke instemming hebben betuigd met de gereformeerde leer, die in de gemeenten wordt voorgestaan, door middel van de zogenaamde belijdenis voor de kerkenraad. De kerkenraad neemt de gebruikelijke approbatietijd van twee weken in acht. Bij de beantwoording van eventuele bezwaren tegen het verlenen van het lidmaatschap die door de kerkenraad ongegrond zijn verklaard, draagt de kerkenraad zorg dat bezwaarde gemeenteleden kunnen beschikken over een appèltermijn van ten minste veertien dagen om bij de classis bezwaar aan te tekenen tegen de toelating van betrokkene tot het lidmaatschap van de gemeente. Zo lang de classis geen uitspraak heeft gedaan over de juistheid van een ingediend appèl, kan betrokkene niet als lid worden ingeschreven en kan de kerkenraad derhalve evenmin overgaan tot de behandeling van zijn verzoek om toegelaten te worden tot het ambt van dienaar des Woords in de Gereformeerde Gemeenten.

c) De predikant die zich aanmeldt, moet zich, al of niet met zijn gemeente, hebben losgemaakt van het kerkverband waartoe hij behoort.

d) Indien de predikant niet overkomt in het verband van zijn gemeente, is zijn verzoek ontvankelijk indien hij een bewijs van lidmaatschap of blanco attestatie van die gemeente heeft overhandigd, zodat daaruit niet blijkt dat op hem enigerlei vorm tucht van toepassing is verklaard. Indien op hem enigerlei vorm van tucht is toegepast, stelt de kerkenraad een onderzoek in ten aanzien van de vraag of de gelaakte gedraging c.q. leeropvatting ook in de Gereformeerde Gemeenten als tuchtwaardig moet worden beschouwd. Bij dit onderzoek betreft de kerkenraad altijd de consulent van de gemeente. Indien uit dit onderzoek de tuchtwaardigheid van betrokkene blijkt, kan hij slechts als lid worden aanvaard wanneer de tuchtwaardigheid is weggenomen door schuldbelijdenis in enigerlei vorm in de kerkelijke gemeente die hij verlaten heeft.

2. a) Indien de gemeente, tot welke de predikant zich wendt met het verzoek om toelating tot het ambt van dienaar des Woords in de Gereformeerde Gemeenten, vacant is, raadpleegt de kerkenraad inzake dit verzoek de consulent. Ook indien een gemeente niet vacant is, bestaat de mogelijkheid dat de consulent desgewenst wordt geraadpleegd,

b) Bij de behandeling van het verzoek van de predikant om toelating te ontvangen tot het ambt van dienaar des Woords in de Gereformeerde Gemeenten gaat de kerkenraad uit van het onderscheid tussen persoon en ambt, dat blijkt uit artikel 4 van de D.K.O. Hij beperkt zich derhalve tot het nemen van een besluit om de roepende kerk te verzoeken het genoemde verzoek te agenderen op de eerstvolgende vergadering van de classis, die alleen bevoegd is om een onderzoek in te stellen naar het functioneren van de predikant in zijn vorige gemeente en kerkverband en te oordelen over de vraag of de betrokkene tot het predikambt in de Gereformeerde Gemeenten kan worden toegelaten.

3. De kerkenraad brengt het verzoek van de predikant zo spoedig mogelijk ter classis met dien verstande, dat hij daarbij zorgvuldig de termijnen in acht neemt genoemd in artikel 1, lid b van deze bepalingen.

4. a) De classis handelt overeenkomstig artikel 4 van de D.K.O. en stelt derhalve een commissie in van onderzoek en advies, die binnen een termijn van drie maanden omtrent de betrokken persoon mondelinge en schriftelijke getuigenissen tracht te verkrijgen over belijdenis, levenswandel en ambtelijk functioneren. Daarbij onderzoekt de commissie met name of naar haar oordeel sprake is geweest van trouweloze verlaten van het ambt in het kerkverband dat de betrokkene heeft verlaten. De commissie is bevoegd tot het inwinnen van alle noodzakelijk geachte informatie en richt zich in ieder geval tot de kerkenraad (raden) van de gemeente(n), die de predikant heeft gediend en tot eventueel door hem zelf verstrekte referenties of een keuze daaruit. De commissie draagt zorg, dat door het houden van een repliekzitting hoor en wederhoor zorgvuldig wordt toegepast en komt tot een zo objectief mogelijke beoordeling in een vertrouwelijk rapport aan de classis. De commissie is bevoegd daaraan een of meer adviezen te verbinden.

b) De roepende kerk draagt zorg in nauw overleg met de commissie voor de tijdige en volledige informatie van de deputaten artikel 49 D.K.O. door het toezenden van het commissierapport en het geven van inzage in alle daarbij behorende stukken. De roepende kerk verzoekt eveneens tijdig in nauw overleg met commissie het Curatorium van de Theologische School der gemeenten maximaal drie deputaten af te vaardigen – onder wie de voorzitter – en draagt zorg voor de toezending van het commissierapport.

c) De classis belegt vervolgens een vergadering – alleen toegankelijk voor ambtsdragers – waarbij zowel de deputaten artikel 49 D.K.O. aanwezig zijn als de deputatie van het Curatorium van de Theologische School. De besluitvorming tijdens deze vergadering vindt plaats in drie fasen, zoals

omschreven in artikel 5 van deze bepalingen. Elke fase bestaat uit een bespreking, die met een schriftelijke stemming wordt afgesloten. De classis kan op voorstel van het moderamen besluiten om de vergadering voor enige tijd te schorsen, zodat de drie fasen van de besluitvorming niet in één zitting behoeven te worden afgehandeld. Elk beraad vindt plaats in afwezigheid van de betrokken predikant.

5. a) Tijdens de in artikel 4c bedoelde vergadering bespreekt de classis allereerst het door de commissie uitgebrachte rapport. Na bespreking beslist de classis door middel van een schriftelijke stemming of de procedure al of niet voortgezet.

b) De betrokken predikant ontvangt, indien de classis daartoe heeft besloten, vervolgens de gelegenheid om mededelingen te doen aangaande bekering, roeping tot het ambt en de weg naar de Gereformeerde Gemeenten. De classis besluit dat dit gedeelte van de vergadering plaats vindt 'in comité', waarbij alleen de afgevaardigden van de kerkenraden, de deputaten naar artikel 49 van de D.K.O. en de deputatie van het Curatorium van de Theologische School aanwezig zijn.

Vervolgens verzoekt de classis aan de deputatie van het Curatorium van de Theologische School haar gevoelen kenbaar te maken aan de vergadering omtrent hetgeen de betrokken predikant aangaande bekering en roeping heeft meegedeeld. De deputatie verwoordt, zo nodig na afzonderlijk beraad, zo mogelijk één gevoelen. Daarna brengen de deputaten art. 49, zo nodig na afzonderlijke beraad, indien mogelijk eensluidend, hun advies uit ten aanzien van hetgeen de predikant heeft medegedeeld. Vervolgens geeft de classis een oordeel over bekering en roeping door middel van een schriftelijke stemming.

Omtrent al deze beraadslagingen geldt het ambtsgeheim. Het is van groot belang, ook ter bescherming van de persoon om wie het gaat, dat dit ambtsgeheim strikt wordt gehandhaafd. De voorzitter van de vergadering draagt de verantwoordelijkheid om hierop te wijzen.

c) Indien de vergadering gunstig oordeelt, draagt zij de betrokken predikant op een korte predikatie te houden over een hem tenminste een week van te voren door de voorzitter van de classisvergadering opgegeven tekst. Deze preek wordt door de classis besproken, waarbij het oordeel van de deputaten artikel 49 wordt ingewonnen en de deputatie van het Curatorium van de Theologische School gelegenheid ontvangt om haar gevoelen kenbaar te maken.

Tenslotte verzoekt de preses aan de deputaten art. 49 een eindadvies uit te brengen inzake de voorlopige toelating van betrokkene tot het ambt van predikant in de kring der gemeenten.

d) Nadat de preses de Naam des Heeren heeft aangeroepen met het oog op het gewicht van de zaak, neemt de classis door middel van een schriftelijke stemming een voorlopige beslissing betreffende het verzoek tot toelating als predikant in de Gereformeerde Gemeenten.

6. a) Indien de classis negatief oordeelt en het advies van de deputaten artikel 49 positief was, is de betrokkene niet toegelaten. Hij kan dan tegen dit besluit appèl aantekenen bij de Particuliere Synode. Indien de classis gunstig oordeelt en het advies van de deputaten artikel 49 negatief is, besluit de classis om een bindend oordeel te vragen van de Particuliere Synode.

b) Indien de classis gunstig oordeelt, het advies van de deputaten artikel 49 positief is doch het gevoelen van de deputatie van het Curatorium van de Theologische School aangaande bekering en roeping negatief is, doet de classis er goed aan op dit punt een bindend advies te vragen van de Particuliere Synode.

c) Bij een gunstig oordeel van de classis en een positief advies van de deputaten artikel 49 verbindt de classis aan de voorlopige toelating de bepaling dat de predikant, tijdens een proeftijd van tenminste drie maanden, zal voorgaan op zon- en feestdagen in de gemeenten van de classis.

Aan deze voorlopige toelating kan de classis nadere voorwaarden verbinden.

d) De classis benoemt in elk geval een begeleidingscommissie, die in meerderheid moet bestaan uit personen die geen deel hebben uitgemaakt van de commissie van onderzoek. Deze commissie is bevoegd door de voorlopig toegelaten predikant gehouden preken te bespreken, evenals vragen en opmerkingen uit de gemeenten die te maken hebben met zijn prediking of zijn gedrag en voorts alles te doen wat zijn goede ingang in de gemeenten kan dienen.

e) Indien de theologische opleiding van de betrokkene als niet voldoende wordt beoordeeld, zal de classis bepalen dat hij tevens gedurende een bepaalde periode de opleiding aan de Theologische School der gemeenten moet volgen, die wordt afgesloten met een door de docenten af te nemen examen in aanwezigheid van de leden van het moderamen van de classis en de deputaten naar artikel 49.

Indien de theologische opleiding van betrokkene voldoende wordt geacht, maar op onderdelen nadere vorming nuttig wordt geoordeeld, zoals ten aanzien van het gereformeerd kerkrecht, gedeelten van de gereformeerde dogmatiek en / of de geschiedenis van de Gereformeerde Gemeenten kan de classis bepalen dat de betrokkene binnen drie maanden in aanwezigheid van het moderamen en de deputaten artikel 49 met goed gevolg daarin een aanvullend examen dient af te leggen. De voorbereiding op dit aanvullende examen wordt door de classis toevertrouwd aan de Theologische School der gemeenten.

7. a) Nadat de proeftijd verlopen is, brengt de begeleidingscommissie verslag uit aan de classis en neemt deze vergadering, na bespreking van het rapport en ingewonnen advies van de deputaten artikel 49, haar definitieve beslissing.

b) Aan een definitief besluit tot toelating verbindt de classis de bepaling, dat de predikant nog tenminste zes maanden zal voorgaan in de gemeenten van het kerkverband, alvorens de in principe genomen beslissing wordt geëffectueerd door de beroepbaarstelling door de classis.

Gedurende deze periode blijft de door de classis ingestelde begeleidingscommissie functioneren. De commissie draagt zorg voor een evenredige verdeling van diensten op zondag over alle classes van het kerkverband. De classis informeert over dit besluit alle gemeenten van het kerkverband en verstrekt tevens de gegevens over de begeleidingscommissie.

c) De classis draagt zowel in het geval, genoemd in artikel 6c als in het geval genoemd in lid 7b, zorg dat de gemeenten worden geïnformeerd over de kerkrechtelijke positie van de betrokken predikant. Indien hij persoonlijk zich van zijn vorige gemeente en kerkverband heeft losgemaakt, behoudt hij de aanspreektitel van een predikant, daar hij niet is overgegaan tot een andere staat des levens. Anderzijds ontbreekt hem in deze situatie de volle bevoegdheid om Woord en sacramenten te bedienen, daar hij (nog) niet als predikant verbonden is aan een kerkverband en een gemeente die hem deze bevoegdheid opnieuw verlenen kunnen en er bij een voorlopige toelating evenmin zekerheid is dat hij die zal ontvangen. Deze beperking houdt in dat zijn positie in een zekere zin vergelijkbaar is met die van een kandidaat tot de heilige dienst. Daarom is het hem niet toegelaten vóór zijn bevestiging als dienaar des Woords de zegen uit te spreken of de sacramenten te bedienen.

d) Tijdens de vergadering van de classis die de datum vaststelt van de beroepbaarstelling van de betrokken predikant, wordt hem in tweevoud een lastbrief verstrekt, getekend door de preses, de

scriba en de betrokkene, waarin de periode wordt vermeld dat hij als predikant in een ander kerkverband heeft gediend.

Voorts vermeldt de lastbrief, dat hij door de classis, bijgestaan door de deputaten artikel 49, na onderzoek is aanvaard als dienaar des Woords in de Gereformeerde Gemeenten en dat deze lastbrief in de plaats komt van de acte van losmaking van de gemeente en van de acte van ontslag van de classis in het kerkverband, waarin de betrokkene eerder heeft gediend. Eén exemplaar van de lastbrief wordt dan ook door de predikant overgelegd aan het moderamen van de classis, die hem toelaat tot de dienst des Woord in verband met het aannemen van een beroep van een gemeente uit de betreffende classis.